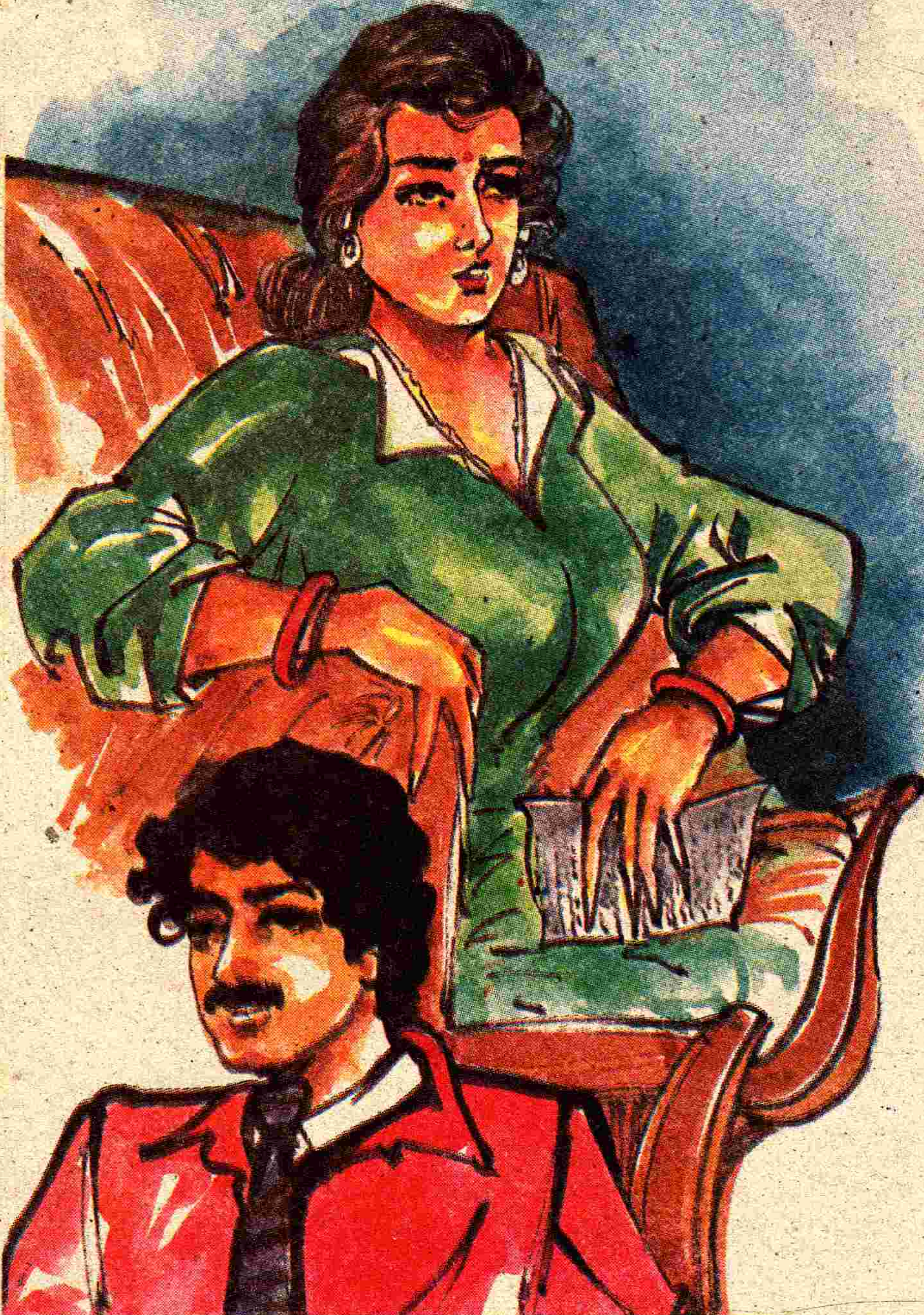

“ఉత్తరాల మరకలు”

పి.పి. వరప్రసాద్ రావు

ప్రియమైన అన్నగారికి,
మీ తమ్ముడు సదానందం సమస్కరించి వ్రాయునది.
ఇక్కడ అంతా క్షేమం. అక్కడ మీరు, వదిన, పిల్లలు
క్షేమమని తలుస్తున్నాను.
వదిన రాసిన ఉత్తరం చేరింది. ఆ ఉత్తరంలో వదిన
చెప్పినట్లే ఈసారి ధాన్యమంతా కల్లంలోనే అమ్మేశాను.
మళ్ళీ ఇంటికి తీసుకొస్తే తరుగు ఎక్కువయిపోతుంది
కూడా.

పుట్టి మువ్వయి నాలుగు వందల దాకా తీసుకొంటా
మన్నారు. అంతకు మించి తూగలేదు. మొత్తం ధాన్యం
కరణంగా కమ్మాను. తమ్మిది పుట్ల మీద మొత్తం
మువ్వయి వేల ఆరేందల రూపాయలు వచ్చే గురువా
రంనాడు ఇస్తానన్నాడు.

ఇక అంత డబ్బు ఎలా వంపాలో తెలిడం లేదు.
నన్ను వంపమంటారా... లేదు మీరెవరైనా వస్తారా...
లేకుంటే నన్నే తీసుకు రమ్మంటారా తెలిపేది. డబ్బు
అర్థంబుగా కావాలి అని వదిన రాసింది కదా.

హైదరాబాదంటే నాకు గుండె దడ. అక్కడ రోడ్డు
దాటాలంటేనే అరపుట గడిచిపోదని ఇక్కణ్ణుంచి పని
చేయడానికి హైదరాబాద్ వచ్చే బేల్లారి మేస్త్రీలు చె
ప్తుంటారు.

పెద్దది నరేజుకి పెళ్ళి కుదిరింది. ఊళ్ళో సంబంధమే.
వది నవర్ల బంగారం పెట్టి ఇరవై వేల కట్నం ఇవ్వమ
న్నారు. కాదు కూడదంటే పెద్ద మనుషులు కలగ
చేసుకుని వది నవర్ల బంగారం, వదేసు వేల డబ్బు అని
నచ్చచెప్పారు. అప్పుడయితే నరే అన్నాను గాని అంత
బంగారం, అంత డబ్బు ఎక్కణ్ణుంచి తెచ్చేదో అర్థం
గావట్టేదు.

పొలం అమ్మేద్దామని మీ మరదలంటుంది. ఉండేదే
అరకరం. అదమ్మేస్తే కడుపుకేం తినాలన్నా వద్దన్నా
ను. అంతాగియితే మీ పొలం ఎలా ఉంటుంది గదా
అందులోనే కొలు చేసుకొని తిందా అని దాని ఆలోచన.

పిల్ల పెళ్ళి జరుగుతుందో, నిలిచిపోతుందో అని
భయంగా ఉంది. ఈ పరిస్థితిలో నాయన ఉండున్నా
కొంత అండగా ఉండేవాడు? పెద్ద దిక్కు అంటూ
ఎవరూ లేకపోయినారు. ఆ విలితి ఇప్పుడు తెలుస్తా
ఉంది.

ఒక్కోసారయితే కళ్ళకి నీళ్ళొస్తుండాయి. మగ పుటక
పుట్టి ఎదుస్తున్నాడంటారని దుఃఖం మింగేస్తున్నాను.
పెళ్ళి రోజు రోజుకీ దగ్గర వద్దా ఉంది.

నువ్వు వదిన వచ్చి కూడా వదేళ్ళకి పైగా అయిపోతా
ఉంది. నేను రావాలని అనుకోడమే గాని ఏడాదికేడాది
అట్లాగే గడిచిపోయింది. చిన్నదయితే నీ గురించి
ఊరికే అడుగుతూ ఉంటుంది 'పెద్దనాన్న ఎట్లా ఉంటా
డు... పెద్దనాన్న ఎట్లా ఉంటాడు... పెద్దనాన్న పేద
అఫీసరు... అఫీసులో ఉంటాడు' అని చెప్తుంటాను.
మీరిద్దరూ ఓసారి ఊరికొస్తే నాకెంతో గుండె రైర్వంగా
ఉంటుంది. నలుగురిలో కొంచెం ప్రతిష్ఠగామా
ఉంటుంది.

అవసరం వచ్చి పిలుస్తున్నానని అనుకోవద్దని వదిన
కి చెప్పేది. వీలయితే ఓ వదివేల రూపాయలు అప్పుగా
ఇస్తే వడ్డీతో నహా వచ్చే వంటల పైముకి తీర్చేస్తాను. ఈ
విషయం వదినకి కూడా నచ్చ చెప్పి ఏ విషయం
రాయగలవు. అలా ఇస్తే పిల్ల పెళ్ళి గట్టెక్కినట్లువు
తుంది.

కాంతి, శ్రీకర్లక నా ముద్దులు. అక్కడి విశేషాలతో ఉత్తరం రాయగలరు. డబ్బు ఎలా వంపాల్సిందీ మరిచి పోకుండా వెంటనే తెలియవరిచేది.

బదులు కోసం చూస్తుంటాను.

మీ తమ్ముడు
నదానందం.

మరిది నదానందానికి,

మీ వదిిన స్వరాజ్యం రాయునది.

నీ ఉత్తరం అందింది. చెప్పిన వెంటనే ధన్యం అమ్మినందుకు సంతోషం.

రేటు విషయమే కాస్త ఇదిగా ఉంది. పుట్టి ముప్పయి ఆరేండ్ల దాకా పోతున్నాయన్నారు. నువ్వేమో ముప్పయి నాలుగు వందలకే అమ్మానని రాశావు.

కాబట్టి రేటు మళ్ళీ ఓసారి విచారించి తేడా ఉంటే కరణంగారి దగ్గరికి వెళ్ళి మాట్లాడేది. ముందు ఈ సంగతేమిటో తెలుసుకొని ఉత్తరం రాసేది. మీ అన్నయ్యకి ఇలాంటివేం వట్టవు. ఆడదాన్ని నేను ఎన్నని చేయగలను. ఆ డబ్బు తెప్పించుకొనే ఏర్పాటు కూడా నేనే చెయ్యాలి.

మీ పిల్ల పెళ్ళంటే గుర్తుకొచ్చింది.

ఇక్కడ కాంతికి కూడా పెళ్ళి నిశ్చయమైంది. మొన్ననే నిశ్చయ తాంబూలాలు పుచ్చుకున్నాం. అంతవరకు ఘనంగానే జరిగింది.

అబ్బాయి తరపు వాళ్ళు బాగా ఉన్నవాళ్ళు. వలుకు బడి కలిగిన వాళ్ళు. హైదరాబాద్ లోనే అయిదారు ఇళ్ళు ఉన్నాయి. బాగా ఖరీదైనవి. అబ్బాయికి పెద్ద పావుంది. అందులోనే వ్యాపారం చూసుకుంటుంటాడు.

కట్నం మూడు లకారాలు దాటేటట్లుగానే ఉంది. ఇంట్లో ఉంది కాక ఇంకా పెళ్ళి ఖర్చులకని, బట్టలకని అక్కడ ఇక్కడ అప్పు చెయ్యాలివట్టే ఉంది.

కాబట్టి మీ అమ్మాయి నరేజి పెళ్ళికి వదివేలు నర్తకం కట్టం. ఈసారి ఎప్పుడయినా చూద్దాం. ఇప్పటికీ మొత్తం డబ్బుకి త్రాళ్ళు కట్టిపెట్టు. త్రాళ్ళ కట్టేందుకు సాయం కావలసి వస్తే కరణంగారి అబ్బాయికి నేను చెప్పానని చెప్పి సాయం తీసుకో.

వచ్చే సంవత్సరానికి పొలం అమ్మేద్దామనుకుంటున్నాం. మీ అన్నయ్య నంపాదించేది ఈ హైదరాబాద్ లో ఇంట్లో ఒక్క మూలకి కూడా సరిపోదు. శ్రీకర్ ఇంజనీరింగ్ కోర్సుకి బాగా ఖర్చు అవుతోంది. పొలం ఎకరం ఎంత రేటు వలుకుతుందో తిరుగు ఉత్తరంలో మరిచిపోకుండా రాసేది.

ఒకవేళ ఇప్పుడే ఎవరైనా కొనేవాళ్ళు సిద్ధంగా ఉంటే ఆ విషయం కూడా రాసేది.

ఆ ఇంకో ముఖ్యమయిన మాట -

ఇంట్లో వనిపిల్ల రావడం మానేసింది. వని చేసుకోలేక నేను చచ్చిపోతున్నాను. ఇక్కడెవరినీ కదిపినా వేలు అడుగుతున్నారు. అక్కడయితే వనిపిల్లలు చీవగా దొరకొచ్చు.

ఎవరైనా వనికొచ్చే వాళ్ళంటే చూసేది. వది వన్నెండేళ్ళ పిల్లలయితే చాలు. మనం చెప్పినట్లు వదుంటారు. ఒకవేళ అట్లాంటి వాళ్ళవరయినా మన ఊళ్ళో ఉంటే రేటు మిగతా వివరాలు కనుక్కుని, ఇంతకు ముందు మీ అన్నయ్య వనిచేసిన ఆఫీసులో నర్సిమ్మ అని ఉంటాడు అతనికెళ్ళి చెప్పేది.

బస్సు చార్జీలపుతాయని నిర్లక్ష్యం చేయవద్దు.

కాంతి పెళ్ళికి ముందుగా ఈ వనిపిల్లని చూసి పెడితే నా నెత్తిన పాలు పోసినట్లే. ఇప్పటికే ఓసారి ఆ నర్సిమ్మకి ఫోన్ చేసి ఓ వనిపిల్లని వట్టుకు రమ్మని చెప్పాను.

‘మీరు అస్తికులా నాస్తికులా’ ప్రశ్నించాడు రఘు.

‘అసిపాస్తులు లేవు కాబట్టి నాస్తికుడే. కానీ భగవంతుడి దయవల్ల ఏదో సాధించగలననే నా నమ్మకం’ చెప్పాడు నాగేష్.

- బి. రమేష్
మహాదేవ్ పూర్

ఎందిలే అనుకోకుండా ధన్యం రేటు విషయం మరసారి కనుక్కో.

ఉంటాను...

మీ వదిిన
స్వరాజ్యం.

డియర్ సారాయబ్రావ్

క్షేమమా!

నేనిక్కడ కుశలంగా ఉన్నాను.

నువ్వు వని చేసి వెళ్ళాక ఆ ఆఫీసులో వని చెయ్యడం నా అదృష్టం. నీలాంటి సినియర్ ఆఫీసర్లు ఓ వది మంది ఉన్నా చాలు ఈ దేశం ఎంతో కొంత బాగువడిపోను.

పొగుడ్తున్నానని అనుకోవద్దు. ఇది నిజం. నిన్ను గురించి నీ ముందే విసుగుతున్న స్టాఫ్ కూడా నీ వర్క్ మైండెడ్ నెస్ గురించి మెచ్చుకోకుండా ఉండలేరు.

ఇంతకీ నేనిప్పుడు వ్రాయబోతున్న విషయం, మొన్న మీ ఆవిడ ఫోన్ చేసింది. నువ్వేం అనలు ఇంటి విషయాలు వట్టించుకోవట్టేదట గదా! అలా అని మీ ఆవిడ చెప్పింది. నీ సంగతి నాకెలాగూ తెలుసు కాబట్టి నేను ఊర్ కొట్టి ఊర్కూడిపోయాను.

ఇంట్లో ఫోన్ కూడా తీయించేశావట గదా!

మీ అమ్మాయి పెళ్ళి దగ్గర వట్టేందని ఇంట్లో వనిపిల్ల అకస్మాత్తుగా వని మానేసిందని అర్థంబుగా ఓ వనిపిల్ల కావాలని అడిగింది. మనవాడున్నాడుగా ఇలాంటి వ్యవహారాల్లో దిట్ట - వాడే నర్సిమ్మ... వాణ్ణి పిలిపించి ఫోన్ లో మాట్లాడించాను. నేను కూడా వాడికి చెప్పాను.

అప్పుట్నుంచి వాడు వనిపిల్ల కోసం తెగ తిరుగుతూనే ఉన్నాడు. తమ పిల్లల్ని హైదరాబాద్ వని కోసం పంపించేందుకు ఇక్కడి వాళ్ళు కూడా తెగ డిమాండ్ చేస్తున్నారు. ఒక్కొక్కరియితే తమ పిల్లని జాగ్రత్తగా చూసుకోవాలని అవసరమైన మేరకే వని చేయించుకోవాలని వరతులు పెట్టున్నారు.

మనం చదువుకొందే గదా ఎకనమిక్సు.

అవసరం కొద్దీ గిరాకీ.

నిన్ను మొన్ననే మీ తమ్ముడు కూడా వచ్చాడు. నర్సిమ్మని కలవమని ఉత్తరం రాసినట్లుంది మీ ఆవిడ. ఇవీ సంగతులు.

ఎలాగైనా సరే మరో వారం రోజుల్లో వనిపిల్లని తీసుకుని అక్కడికి వస్తానని నర్సిమ్మ చెప్పమంటున్నాడు.

ఇంకేమిటి అక్కడి నీ ఆఫీసు విశేషాలు.

త్వరలో మీటింగుంది.

అప్పుడు నిన్ను కలుస్తాను. నిన్ను చూసి నేనూ నేర్చుకున్నాను. ఇంత పెద్ద మ్యాటర్ ని ఎస్టిడిల్లోనో, ఫాక్స్ లోనో, టెలెక్స్ లోనో పెట్టి మన సొమ్ము కాదని ముంచెయ్యడం తగదని ఈ ఉత్తరం రాస్తున్నాను.

ఇట్లు

నీ స్నేహితుడు
హరిప్రకాష్

శ్రీమతి స్వరాజ్యానికి,

ఎంతైనా కట్టుకున్న భార్యవి కాబట్టి గౌరవంగా సంబోధించక తప్పడం లేదు.

నువ్వు ఫోన్ చేశావట - ఈ నువ్వేం చేసేది నాకెప్పుడు తెలిసి చచ్చింది కనుక. చివరికి కన్నకూతురికి పెళ్ళి ఎప్పుడు సెటిల్ చేశావో చెప్పింత కనీస జ్ఞానం ఓపిక నిదానం కూడా నీకు లేవు.

మొత్తానికి నర్సిమ్మ వనిపిల్లని వట్టుకొచ్చాడు - వాడు చేసిన పొరపాటు ఆ వనిపిల్లని నేరుగా నా దగ్గరికి తీసుకురావడం.

మాటల్లో అనుకోకుండా ఆ పిల్ల వాళ్ళ పెదనాన్న గురించి చాలా గొప్పగా చెప్పింది. అలా ఉంటాడని ఇలా ఉంటాడని ఇంద్రుడని చంద్రుడిని మా గొప్పగా వర్ణించింది.

ఆ పిల్ల వాళ్ళ పెదనాన్న గురించి అరిందాలా అంత సంబరంగా చెప్తంటే కాసంత సేపు నన్ను నేను మరిచి పోయాను గాని చివరికా ‘పెదనాన్న’ని నేనే అని తెలిసే సరికి దుఃఖం అవుకోలేకపోయాను.

నీలో మమకారం ఏ కోణాన లేకుండాపోయింది.

సహాయం చేసిన వాళ్ళ వట్ల కృతజ్ఞత కూడా లేకపోయింది.

మన పెళ్ళయిన తర్వాత నాల్గు సంవత్సరాల పాటు ఏ ఉద్యోగం నద్యోగం లేక నేను, మహారాణిలా నువ్వు వాడి దగ్గర ఉద్ధర కూడా తిన్న సంగతి బహుశా నువ్వు మరిచిపోయినట్లున్నావు.

వాడి కిప్పుడేదో పిల్ల పెళ్ళికిని అవసరమై సాయం చేయమని అడిగితే కచ్చితంగా కాదనేశావు.

చివరికి సొంత కూతుర్ని మనింటికి వనిపిల్లగా అమ్ముకున్నాడు.

ఈ పాపం నీకు తప్పకుండా తగుల్తుంది.

ఇక ఈ వనిపిల్లని వనిపిల్లగా మార్చి నిర్దాక్షిణ్యంగా తెలిసి తెలిసి నీ రంపపు వళ్ళ నాలుక్కి ఆహారంగా వెయ్యదలచుకోలేదు.

అందుకే ఈ పిల్లని తీసుకుని నేను మా ఊరికెళ్ళిపోతున్నాను.

ఇన్నాళ్ళూ నీ కెలాగూ భర్తగా బ్రతకలేకపోయాను.

కనీసం బిడ్డలకన్నా తండ్రిగా బ్రతకనిచ్చావు కాదు.

అందుకే కనీసం ఓ మంచి తమ్ముడికి అన్నగా అయినా బ్రతుకుదామని వెళ్ళున్నాను.

అమ్మాయి పెళ్ళిలో తండ్రిగా నా అవసరం రావచ్చు. కనీసం అప్పటికయినా నా స్థానమేమిటో తెలిసే వస్తావనుకుంటాను.

లేదంటే నీకూ నాకూ గుడ్ బై.

నా కోసం ఆఫీసులో ఎంక్విర్ టరీ చెయ్యొద్దు.

నాకెలాగూ నీ దగ్గర నేరు లేదని స్టాఫ్ కంతా తెలుసు. కాబట్టి నేను కొత్తగా పోగట్టుకునేదేం ఉండబోదు. కాకుంటే మళ్ళీ గోల చేస్తే నిన్నే ఇంకా రాక్షసిగా ఊహించుకొనే ప్రమాదం ఉంది.

నెల రోజులు శిలవు పెట్టాను.

మనిషిగా మారి నా కోసం తప్పకుండా వస్తావనే ఆశిస్తున్నాను.

ఉంటాను.

ధైర్యం చేసి వెళ్ళున్న
నీ

బావిన [భర్త]